

Un 95,2 % de les persones que viuen a Catalunya entén el català, un 73,2% el sap parlar, un 79,1% el sap llegir i un 55,8% el sap escriure, segons les dades difoses per l'Institut d'Estadística de Catalunya ([Idescat](#)), que ha destacat que es tracta d'un registre històric màxim de coneixement de la llengua al nostre país.

Segons les dades de l'Idescat, la població de nacionalitat estrangera és la que ha registrat els increments més elevats. Així, un 82,1% de la població estrangera entén el català, mentre que al 2001, quan es va elaborar l'últim cens, la taxa era només d'un 61,1%.

Encara que la migració estrangera ha significat gairebé el 80% del creixement demogràfic de Catalunya durant la primera dècada del segle XXI, en els 10 anys que separen els dos censos (les dades acabades de publicar corresponen al 2011) hi ha 1.120.000 persones més que entenen el català, 747.000 més que el saben parlar, 1.190.000 més que el saben llegir i 1.003.000 més que el saben escriure.

Dades positives que s'hauran d'analitzar per poder adequar la feina a la realitat.

Mor Max Cahner, impulsor de la primera Llei de normalització lingüística

Max Cahner, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya entre 1980 i 1984 i impulsor de la Llei de normalització lingüística l'any 1983, quan era directora general de Política Lingüística Aina Moll, va morir la matinada del 14 d'octubre als 76 anys. Max Cahner ha estat recordat com "una persona clau en el procés de reconstrucció de la cultura catalana a partir dels anys 60" del segle passat. Algú que creia en la necessitat d'infraestructures culturals i que va crear la major part de les infraestructures que avui tenim, necessàries per desplegar la nostra cultura nacional.

I Jornades de Dinamització: Metodologies, experiències i adaptació als nous escenaris

El Consorci per a la Normalització Lingüística ha organitzat els dies 20 i 22 de novembre les I [Jornades de Dinamització: Metodologies, experiències i adaptació als nous escenaris](#). L'objectiu d'aquestes jornades és compartir les experiències i mostrar bones pràctiques de diferents CNL per generalitzar-les i aprofitar-les com a font d'informació i d'innovació. Les experiències presentades estan enfocades a la transformació dels usos lingüístics i la sensibilització per al canvi d'actituds lingüístiques, tant en l'àmbit associatiu com econòmic i vinculades a l'ensenyament i al programa Voluntariat per la llengua, entre d'altres.

VIII Jornades de Normalització Lingüística

CCOO de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears organitzen les [VIII Jornades de Normalització Lingüística](#), que tindran lloc entre els mesos de novembre d'enguany i maig del 2014. Les Jornades tenen com a lema "Viure en català sense cap retallada" i pretenen generar espais de reflexió i debat al voltant de la llengua catalana, partint de la base que normalitzar-ne el coneixement i l'ús és un dret de ciutadania. El primer cicle de debats tindrà lloc durant el mes de novembre i es concretarà en tres actes: Tarragona, 5 de novembre, conferència inaugural: "Les llums i les ombres de la normalitat lingüística. La situació sociolingüística de la llengua catalana", a càrrec de Miquel Àngel Pradilla. Girona, 14 de novembre, conferència col·loqui: "Nous contextos per a la normalització del català. Canvis demogràfics, socials i culturals. Del bilingüisme al plurilingüisme", a càrrec d'Ignasi Vila. Lleida, 21 de novembre, taula rodona: "La llengua: cohesió o confrontació", amb Miquel Pueyo, Ramon Sistac, Conxita Navarro i Montse Baquero.

10è aniversari del programa Voluntariat per la llengua

El programa [Voluntariat per la llengua](#), sorgit de l'experiència iniciada el 2002 pel CNL de Cornellà de Llobregat, ha assolit 80.000 parelles, i ja té presència a 182 localitats. A més, s'ha expandit territorialment a les Illes Balears, el País Valencià, Andorra i la Catalunya del

Nord. A Catalunya ha iniciat a més una expansió sectorial en àmbits com l'empresa, l'administració de justícia, la sanitat o l'esport.

50 nous termes en català

Una cinquantena de nous termes s'han incorporat recentment al català fruit de la tasca de fixació terminològica del Consell Supervisor del TERMCAT. Aquests termes, que ja són consultables a la [Neoloteca](#) i el [Cercaterm](#), acaben de sortir publicats al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC). Algunes de les noves incorporacions són: *esquí d'estel* o *surf d'estel*, *surf de rem* i *fitnes*, de l'àmbit dels esports; *cupcake*, d'alimentació, *bràquet* i *ciències de laboratori clínic*, de l'àmbit de la medicina; *bioxip de DNA* o *matriu de DNA*, de biologia; *centralització de tresoreria*, de l'àmbit de l'economia, o *criança positiva* i *classe inversa*, d'educació.

Premis CCC a la millor iniciativa lingüística del sector comercial

La Unió de Venedors Ambulants - UVA Mercats Catalans i la Formiga d'Or han obtingut els premis a la millor iniciativa lingüística de la Confederació de Comerç de Catalunya. El guardó té com a finalitat reconèixer l'esforç que fan les entitats, empreses i associacions dels sectors del comerç, dels serveis i del turisme per promoure l'ús del català i s'atorga en dues categories: entitats i establiments. També es va lliurar el premi extraordinari per l'aplicació del Pla d'assessorament d'"Oberts al català" al Locutori Públic 2, del barri de les Corts, de Barcelona. Aquest establiment ha participat en aquesta iniciativa i ha destacat per la seva col·laboració i implicació en la campanya de la CCC pel que fa a la retolació, l'oferta de serveis i l'atenció al públic, tot en català.

Recursos

Vocabulari panllatí de la difusió i la distribució del llibre

El Vocabulari panllatí de la difusió i la distribució del llibre s'ha elaborat en el marc de la Xarxa Panllatina de Terminologia (Realiter), sota la coordinació de l'Office québécois de la langue française i amb la col·laboració del TERMCAT, que hi ha aportat la nomenclatura catalana i ha adaptat aquest producte als criteris metodològics propis. Conté 170 termes, amb equivalents en castellà, francès, italià, gallec, portuguès, romanès i anglès, i amb definicions. (Per exemple, [cadena de llibreries](#), [drets d'exclusivitat](#) i [paquet de novetats](#).)

Diccionari de gemmologia

El TERMCAT ha publicat en línia el [Diccionari de gemmologia](#), elaborat sota la direcció i coordinació científica de Joaquim M. Nogués i amb la coordinació terminològica del TERMCAT. Aplega i defineix 1.302 termes relacionats amb les espècies gemmològiques (*alexandrita*, *baddeleyita*, *diamant*), les propietats físiques i les característiques cristal·lines de les gemmes (*dimorfisme*, *epitàxia*), les inclusions (*inclusió monofàsica*, *inclusió epigenètica*) i les talles (*talla brillant Eppler*, *talla baguet*). També s'hi inclouen els materials obtinguts al

laboratori (*aluminat d'itri*, *coral sintètic Gilson*), els tractaments utilitzats per a la millora del color i de l'aspecte de les gemmes (*mètode de Hall*, *tractament per irradiació*), els processos de la talla (*desbast*, *entalla*), les màquines i eines necessàries per a fer-la i els productes finals que en resulten (*escarificador*, *màquina de facetar*), i els aparells de mesura i els complements utilitzats en les diferents tècniques analítiques (*balança Mohr-Westphal*, *gemèter*).

Guies de conversa universitària

Els Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona, amb el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, han ampliat enguany les [Guies](#) de conversa universitària, una eina interactiva per ajudar tant els estudiants nous a Catalunya com els estudiants catalans que marxen a una universitat estrangera. Les Guies combinen el català amb l'espanyol, el francès, l'anglès, l'italià, l'alemany o el portuguès, amb l'objectiu que l'alumnat agafi seguretat en les diverses situacions de comunicació en què es vagi trobant.

El lèxic català de l'era digital

Com traduïm *spam* o *copy-paste*? I *pay-per-view*? «El web» o «la web»? Com podem evitar de dir 'telèfon inalàmbic' o 'pantallasso'? Què és una repiulada? Què vol dir jugabilitat? Baranova acaba de publicar "[Digital.cat](#). El lèxic català de l'era digital", de J. C. Villalonga i X. Breil, que conté més de 2.500 termes del món digital procedents d'obres del TERMCAT com la *Terminologia i fraseologia dels productes informàtics*, la *Terminologia dels videojocs*, la *bàtica de les xarxes socials* o el tríptic *La telefonia al dia*, juntament amb un breu vocabulari visual annex organitzat per àrees temàtiques. Seguint la política de dades obertes de la Generalitat de Catalunya, el TERMCAT ofereix a través de [Terminologia Oberta](#) gairebé un centenar de [repertoris](#) terminològics descarregables els continguts dels quals es poden reutilitzar per a crear nou coneixement i noves eines de base lingüística.

Supermercats en línia

Carrefour estrena [botiga en línia](#) d'alimentació en llengua catalana i se suma a altres empreses de distribució, com Caprabo-Eroski i Condis, que ja oferien aquest servei en català. L'aposta per disposar d'aquest servei en línia en català demostra el potencial del català en l'àmbit comercial i empresarial i la creixent necessitat d'atendre els consumidors en la llengua pròpia del territori.

Sigil, editor de llibres electrònics

Softcatalà presenta al seu web l'editor multiplataforma de llibres electrònics [Sigil](#) en format EPUB. És un producte multiplataforma que funciona a Windows, Linux i Mac Suport UTF-16. Permet múltiples modes de visualització: llibre, codi i previsualització.

Sigil té les característiques següents:

Edició WYSIWYG en el mode llibre, control complet editant la sintaxi EPUB en el mode de visualització de codi, generador de la taula de continguts amb suport per a capçaleres multinivell, editor de metadades amb suport complet per a totes les metadades possibles (més de 200) amb descripcions completes de cadascuna, interfície d'usuari traduïda a moltes llengües, inclosa la catalana, correcció ortogràfica amb diccionaris predeterminats i també personalitzats per a l'usuari, expressions regulars per a cercar i substituir Importació de fitxers EPUB, HTML, imatges i fulls d'estil, validació del format EPUB dels documents amb el validador integrat FlightCrew.

Memòria de traducció de Softcatalà

Softcatalà va presentar la nova versió de la seva memòria de traducció amb 1,5 milions de paraules traduïdes. Una memòria de traducció és una base de dades que conté el text original d'un programa i la seva traducció a una llengua diferent de l'original, en aquest cas el parell anglès - català. Les memòries de traducció són útils principalment perquè augmenten la productivitat dels traductors, atès que no han de traduir les frases que ja apareixen a la memòria, augmenten l'homogeneïtat de les traduccions i permeten consultar com s'ha traduït anteriorment cert terme o expressió. Són d'ús força estès en el món professional de la traducció.

Mushtool-Bolets

[Mushtool-Bolets](#) és una aplicació mòbil que ofereix diferents utilitats als boletaires, tant als iniciats com als experimentats. Permet identificar els bolets mitjançant fitxes on apareix la foto, on s'indica si és comestible o no, el nom científic, altres noms, diàmetre del barret, mida del peu, hàbitat i comentaris de l'expert. A més, el joc d'identificació de bolets dóna a conèixer noves espècies. Per altra banda, l'aplicació també guarda els llocs on s'han trobat els bolets i consultar-los més tard, i també buscar restaurants on se'n poden menjar després d'un dia boletaire o cuinar-los utilitzant el receptari.

La versió per a Iphone de l'octubre de 2013 només conté les fitxes i el joc d'identificació de bolets. Va ser [l'App de la setmana](#).

Prensa en català

Prensa en català també va ser L'App de la setmana. Es tracta d'una aplicació mòbil amb la qual es poden llegir els principals mitjans de comunicació en català. S'hi poden trobar *l'Ara*, *El Punt Avui*, *La Vanguardia*, *El Periódico*, *Esport* 3... Les publicacions s'obren en pantalla sencera, per disposar del màxim

espai per a la lectura. Incorpora un la càrrega instantània de portades.

VLC 2.1.0

Softcatalà presenta la traducció al català per a l'iOS i l'Android del reproductor multimèdia VLC 2.1. Les versions 1.X i 2.0 del VLC mai van estar traduïdes al 100% i requerien una revisió molt exhaustiva de la traducció.

GNOME 3.10 en català

S'ha alliberat la versió 3.10 del GNOME, un dels escriptoris més populars per a GNU/Linux, *BSD, Solaris i els sistemes UNIX en general. El GNOME incorpora tot un conjunt d'eines que cobreixen les necessitats d'un usuari informàtic normal: navegador web, navegador d'ajuda del sistema, gestor de fitxers, missatgeria instantània, gestor de paquets de programari, gestor d'arxius comprimits, extractor d'àudio de CD i molt més.

Traduït Firefox per a Android

Softcatalà presenta la traducció al català del navegador Firefox per a dispositius Android.

[Firefox per a Android](#) funciona en la majoria de mòbils i tauletes que tenen una versió d'Android 2.2 o superior.

La presència del català als webs augmenta

El percentatge global d'ús del català als webs va arribar al 62,45% al setembre, d'acord amb les dades extretes del [Baròmetre](#) de l'ús del català a Internet que gestiona Webmàsters Independents en Català, de Cultura i d'Àmbits Cívics (WICCAC), una entitat que té com a objectiu impulsar la normalització de l'ús de la llengua catalana a Internet i promoure Internet com a àmbit de cultura i d'activitats cíviques.

La presència del català als webs va augmentant de manera progressiva i assolix un nivell que es considera mitjà. El gener de 2013, l'índex era del 61,78%, i arriba al 62,04% al juny; al 62,17% al juliol i al 62,29% a l'agost.

Dels 35 àmbits analitzats de què consta el Baròmetre, destaca en positiu que universitats, teatre i dansa, i vins i caves, entre altres, tenen un índex de presència d'entre el 80% i el 100% (nivell molt alt). Per altra banda, el sector de les telecomunicacions, la telefonia o les grans empreses i multinacionals ofereixen un percentatge del 30 al 50% (baix). Per sota del 30%, ja en un nivell molt baix, se situen laboratoris farmacèutics, electrodomèstics o automoció.

El Baròmetre de setembre recull com a notícia positiva la incorporació del català als webs de la Borsa de València, el Servei Valencià d'Ocupació i Formació i Marina Port Vell Barcelona.

Concurs literari en català "Roc Boronat"

L'ONCE convoca el [Concurs Literari](#) en Llengua Catalana "Roc Boronat", amb el propòsit de fomentar la creació literària en llengua catalana entre les persones amb discapacitat visual, així com donar suport als escriptors i poetes en aquesta llengua. L'ONCE, alhora, atén la demanda dels interessos culturals més variats.

El Concurs ret homenatge al polític i escriptor Roc Boronat i Font, que va néixer a Barcelona el 1897. Poc després de la proclamació de la II República, va desenvolupar tasques d'assistència social a l'Ajuntament de Barcelona. El 1932 va guanyar la plaça de Comissari de Beneficència i va entrar en contacte amb els col·lectius dels cecs de la ciutat i els impulsà a associar-se.

Centre de Normalització Lingüística de Cornellà de Llobregat
Pl. dels Enamorats, 7 · 08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 475 07 86 · Fax 93 474 16 08

cornella@cpnl.cat · www.cpnl.cat/cornella

Segueix-nos a

Facebook: [cnllcornella](https://www.facebook.com/cnllcornella)

Twitter: [cnllcornella](https://twitter.com/cnllcornella)

Assessorament lingüístic

Tel. 93 475 07 86 · Fax 93 474 16 08

ciuncadella@cpnl.cat

Topall

En català, la paraula *topall* té dos significats bàsics: d'una banda, un *topall* és la part d'una cosa per la qual aquesta topa amb una altra (per exemple: *El topall d'un vagó de tren*) i, de l'altra, és una peça que, col·locada expressament, limita el moviment d'un element mòbil o mecànic (per exemple: *El topall d'una persiana, d'una porta*). *Topall*, doncs, sempre fa referència a una acció mecànica o a un mecanisme.

Sovint, però, per influència del castellà, es fa servir erròniament *topall* en un sentit figurat amb el significat de 'límit' o 'màxim', significat que sí que té la paraula *tope* castellana. Així, ens arriben frases incorrectes com ara **El topall salarial no s'incrementarà*; **Aquesta decisió suposa per als pensionistes una aportació del 10 % amb topalls de 8, 18 o 60 euros al mes segons la renda. En aquests casos de sentit figurat cal fer servir les formes correctes límit o màxim*. Així, direm: *El límit salarial no s'incrementarà*; *Aquesta decisió suposa per als pensionistes una aportació del 10 % amb màxims de 8, 18 o 60 euros al mes segons la renda*.

"Català i empresa: ja estàs al dia?"

El CPNL du a terme diverses activitats al voltant de "[Català i empresa. Ja estàs al dia?](#)", que té com a objectiu difondre entre empresaris i comerciants els drets lingüístics dels consumidors i altres aspectes relacionats amb l'ús del català. Així, les empreses poden signar acords per col·laborar en activitats encaminades a fomentar l'ús social de la llengua, l'anàlisi del Codi de consum. El CNL de Cornellà programarà visites a diversos establiments per distribuir-los el material de la campanya i i oferir-los assessorament lingüístic. L'ús del català a les empreses i els comerços garanteix els drets dels treballadors i consumidors i és una oportunitat de negoci que cal donar a conèixer i fomentar. nostra realitat amb el nostre esforç per gaudir dels nostres drets i compartir els nostres deures com a ciutadans del món.

Agenda

Català per a adults

Curs 2013-2014

Segon període d'inscripció

Alumnat nou

8 i 9 de gener de 2014
de 10 a 13 i de 17 a 20 h

Aulari del CNL

Edifici Roger de Llúria, 1r
C/ Almogàvers, s/n

Metro L5 St. Ildefons

+ informació al [CNL](#)

Voluntariat per la llengua

[Informació](#) tot l'any al CNL

Cloenda del centenari de les Normes ortogràfiques

26 de novembre

19 hores

Auditori del Palau de la Generalitat

+[Informació](#)

El CNL ofereix serveis per a la política de comunicacions d'empreses, comerços, associacions i entitats: ofereix assessorament, revisa textos i informa sobre recursos diversos, materials i marc legal.

Ofereix serveis per a la política de recursos humans: cursos de català presencials i a distància, Centre d'Autoaprenentatge de Català i sessions puntuals adreçades preferentment a empreses i organitzacions.

Fa l'anàlisi de les necessitats lingüístiques de l'organització i dona suport al disseny i l'execució del pla lingüístic que es desprengui de la diagnosi oferta per l'Indexplà. Un pla que recull les actuacions i els serveis que contribueixen a transformar el sistema de comunicacions de l'organització segons els objectius que ella mateixa s'ha fixat.

Els enllaços del TERMCAT, oberts a tothom a l'eina Delicious

El TERMCAT posa a disposició dels usuaris tots els enllaços a diccionaris i glossaris especialitzats de diferents àmbits temàtics que ha anat recopilant al llarg dels anys per mitjà del repositori [Delicious](#), una eina que permet compartir a la xarxa els enllaços de recursos web interessants i ordenar-los gràcies a l'ús d'etiquetes que en faciliten la cerca per paraula clau. La llista, que conté més de 1.250 enllaços, s'afegeix al Twitter, Youtube, Facebook i el blog, els canals que el [TERMCAT](#) té oberts a la xarxa i que permeten una comunicació més fluida amb la comunitat i un servei més ajustat a les necessitats dels usuaris.